

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda 1923 október hó 31. Felelős szerkesztő: Dr. Hegedüs Loránt. Szerkesztőség: Piac-utca 24. szám. Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon: 18. szám. ARA: 200 KORONA. Kiadó: Hegedüs és Sándor Irodalmi és nyomdai részvénytársaság Debreczen. Az előfizetés ára: havonta 4000 korona, külföldre 8000 korona. XXI. évf. 247. szám.

Benes a magyar kölcsön feltételeiről

Prága, okt. 30. A parlament öszi ülésének mai első ülésén Benes külügyminiszter expositumot mondott. Beszédében bevezetésben nársi és londoni tárgyalásairól beszélt.

A nyugati utazások célja — mondta a külügyminiszter — egész sor kérdés megoldása volt. A magyar kormány nem sokkal előbb a jóvátételi bizottságot egy kölcsön megkötéséhez való hozzájárulásra kérte fel. Ez volna az első lépés Magyarország rekonstrukciója felé. A kisanant elhatározta, hogy ezt a kérdést a sinajai közös összejövetelen oldja meg. Minthogy a nyugati hatalmak álláspontját meg akartam ismerni, júniusi utazásomat arra használtam fel, hogy Magyarországról kérdéseiben behatóan informálódjak. Sinajában a kisanant államai Magyarországgal szemben új politikában egyeztek meg, a rekonstrukció és az együttműködés politikájában azzal az előfeltétellel, ha belső viszonyaik megengedik egy ilyen politika végrehajtását. A esetleges köztesállás, Jugoszlávia és Románia megegyeztek azokban a gazdasági és politikai feltételekben, amelyek mellett lehetséges volna a magyar nemzeti vagyon bizonyos részére való zálogok megszüntetése tekintetében bizonyos időre megegyezni.

Pénzügyi ellenőrzést követeltek a kisanant államai.

hogy a pénzzel való visszaélést megakadályozzák. Garanciákat követeltek Magyarországról részéről, hogy ezáltal szomszédjaival szemben lojális és békés politikát fog folytatni. Követelték a leszerelés kérdésének végleges megoldását és a genji osztrák jegyzőkönyvnek megfelelően politikai jegyzőkönyv aláírását, amelynek az volt a célja, hogy Magyarországgal és a többi államokkal a lojális békepolitika megkezdődjék.

E sinajai egyezmény alapján azután tovább tárgyalunk részben a szövetségesekkel, másfelől pedig nekem is alkalom volt Geniben közvetlenül Bethlen miniszterelnökkel tárgyalni. Az említett értelemben a kérdések többségében megegyezés jött létre, más kérdések felől a tárgyalások még folynak. Magyarországról rekonstrukciót a népszövetség a jóvátételi bizottsággal közösen fogja végrehajtani. Az általános politikai kérdésem mellett megegyezés jött létre számos olyan kérdésben, amely Magyarországról rekonstrukcióra vonatkozik. Azon kérdések, amelyekben nem jött létre még a megegyezés, a genji tárgyalások után intézödték el. Ma Magyarországgal szemben az együttműködés és az észszerű tisztességes viszony mellett vagyunk. Szomszédok vagyunk, akik egymásra vagyunk utalva jelentékeny mértékben. Ennek azonban előfeltétele, hogy

Magyarország véglegesen elhagyja eddigi politikáinak elveit és rendszeres

és szomszédjaival szemben a békeszerződés és valamennyi egyéb kötelezettségek lojális teljesítésének álláspontjára helyezkedjen, valamint hogy a nemzetközi jog elveitől vezetett magát, főleg a lojális és a korrektség elveitől. Mi Magyarországgal szemben ezt a politikát követjük és minden tekintet nélkül ezután is követni fogjuk. Magyarországról rekonstrukciónak ügyében elvi okokból határoztuk el, hogy Magyarországon az előbb említett feltételek mellett segítsünk. Nem akarjuk megvárni, mi tisztességes és lojális kiegyezést akarunk a múlttal és a jövőre tisztessé-

ges kölcsönös eljárást biztosítani. — Hangsúlyozzuk, anélkül, hogy Magyarországról belügyeibe avatkoznánk, hogy

a demokratikus ellenzékét is érvényesteni engedik, különösen az emigrációt is

ha mi erre figyelmeztetjük, ez a közöttünk és Magyarország közötti békés jóviszony érdekében történik. A Bethlen gróffal Geniben folytatott tárgyalások bizonyos reményeket nyitottak nekünk. Reánk nézve, valamint a nemzetközi világra nagy esélyt jelentenek és nem szolgálnak Magyarországról érdekelni, ha kiünné, hogy ez az új magyar politika nem eléggé őszinte és igaz, vagy ha a magyar belpolitikai viszonyok ennek végrehajtását nem engednék meg. Ennek bizonyára nagy következményei volnának mindenképpen Magyarországra. Közben tovább folytatjuk közvetlen tárgyalásainkat a magyar kormányval az eddig még megoldatlan kérdésekről. A tárgyalások általában kedvezően haladnak előre és reméljük, hogy végül valamennyi ügyünket véglegesen elintézzük, úgy hogy

normális jószomszédi viszonyba jutunk.

Drumond a népszövetség főtitkára Budapesten

Budapest, okt. 30. Sir Erik Drumond a népszövetség főtitkára ma 13 óra 25 perckor Bukarestből Budapestre érkezett. Kisérletében vannak M. Mantoux Pál népszövetségi titkárság politikai osztályának vezetője, Marcel Hoden a népszövetségi titkárság információs osztályának tagja, s Miss Howard a főtitkárság irodáigazgatója, valamint Miss Johnston titkár.

Sir Erik Drumond fogadására a keleti pályaudvaron megjelent Ambrózy Lajos rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a külügyminiszter képviselője: bárczyházy Bárczy István h. államtitkár, a miniszterelnök képviselője: továbbá dr. Rostás Ferenc külügyminiszteri attasé. Azonkívül jelen volt még Balfour angol követéségi attasé, aki Sir Erik Drumond unokatestvére. Ma este a miniszterelnök 25 terítékes ebédet adott a vendégek tiszteletére. — Holnap Horthy Miklós kormányzó dejeuner ad, este pedig a vendégek az Operát fogják meglátogatni. Holnapután dr. Daraváry Géza külügyminiszteri ad dejeuner a Hungária-szállóban.

Aczél főmérnököt, Kondor főszámvevőt és Rostás főkapitányt nyugdíjazták

108 alkalmazottat bocsát el a város

A városi tisztviselők és alkalmazottak létszámának az 1923. XXXV. tc. által elrendelt csökkentéséről az adatok ma délelőtt kerültek nyilvánosságra s ezek az adatok azt mutatják, hogy a törvény 16. szakaszában előírt lehetőleg 20 százalékos apasztás Debreczen városnál csak 15,65 százalékos s ez a szám is csak úgy jön ki, ha a város már elbocsátott 42 alkalmazottat hozzászámítja a most elbocsátott 96-hoz.

A közgyűlés által kiküldött, teljes és áruháztott hatáskörrel, minden jogorvoslat kizárásával működő létszámcsonkító bizottság, melynek elnöke dr. Hadházy Zsigmond főispán, tagjai dr. Magoss György polgármester, Kernholter József, Poroszlav László, Schwarcz Vilmos, Jóna István, Radó Rezső, Nagy József, Vársáry István és dr. Vass Károly voltak, október 23-án kezdte meg működését és három teljes ülést tartott.

A bizottság megállapította, hogy a városnál már volt egy házi létszám-apasztás a városon, amikor 42 ideiglenes és részben állandósított tisztviselőt — 33 férfit és 9 nőt — bocsátottak el, akiknek állása nem kerül betöltésre. Október 1-én pedig felszámolták a városi fogyasztási adóhivatalt, ahonnan 14 alkalmazottat bocsátottak el és a fogyasztási adó ügyeket áttették a városi adóhivatalhoz. A bizottság szerint további nagymérvű elbocsátások veszélyeztetnék az adminisztrációt, mert Debreczen város területe nem kevesebbedett meg, sőt a közigazgatási és a városgazdasági teendők még szaporodtak, a tisztviselői állások száma pedig alig több, mint 15 évvel ezelőtől. Az adminisztrációt nagyban nehezítette teszi, hogy a városi székhatár szűk, sok hivatal munkakörét össze lehetne vonni, másokét egyszerűsíteni, ami csak új székhatár építésével vagy legalább is a jelenlegi kibővítésével volna elérhető.

A létszám-apasztást tehát azok az elvek irányították, hogy egyrészt a törvény rendelkezésének lehetőleg eleget tegyenek, másrészt pedig a

közigazgatás munkáját meg ne bénítsák. A teljes 20 százalékos apasztást ezek szerint nem hajtották végre, csak ennek megközelítésére törekedtek az előző házi létszámcsonkítások eredményének hozzászámításával. Az elbocsátásoknál a bizottság az állások szükségességét és a végelbírás alá vevő alkalmazottak hivatali szolgálatát arányosságot, megélhetését és más kereső foglalkozási ághoz való elhelyezkedési viszonyait mérte fel. Kifogásolták, hogy az adóhivatalnál ma jelenleg csupa ideiglenes alkalmazott működik és részletesen foglalkoztak a meg nem szervezett előjáróság és a katonai és illetőségi ügyosztály viszonyaival. A belügyminiszter ugyanis nem engedte el az előjáróságot szervezni s ezért ezt összeolvasták a katonai és illetőségi ügyosztállyal, az így keletkezett ügyosztály neve pedig közigazgatási rendészeti ügyosztály lesz. A bizottság itt nagymérvű csökkentést nem is hajtott végre, hanem megkereste a polgármestert, hogy az ide bocsátandó tanácsnokot utasítsa a viszonyok lehető legrövidebb időn belüli áttekinthetőségére és ennek alapján az év végéig az előjáróság 95 és a katonai és illetőségi ügyosztály 19 főnyi tisztviselői karát 20 százalékkal csökkenteni fogják.

Nagymérvű elbocsátások történtek a mérnöki hivatalnál, amelyet a bizottság teljesen átszervezendőnek tartott. Szükségesnek vélt egy műszaki tanácsnoki állás szervezését, hogy az összes műszaki ügyek ide fűssanak össze, a vízvezetési és csatornázási osztály pedig a világi ügyosztályt veszi át. Megszüntették a statisztikai hivatalt is, bár fontosságáról meg voltak győződve; ellenben nincs apasztás a népfőnöki hivatalnál és a hivatalos tüzoltóságnál, amelyek személyzetét még szaporítani kellene, ugyancsak nem került apasztás alá a városi esztétika és a munkás jellegű alkalmazottak kategóriája sem. A városi vállalatokra, beleértve a forgalmi adóhivatalt is, nem terjeszkedett ki a létszám-apasztás, mert azoknál az

üzem-menét határozza meg az alkalmazottak számát.

A városnak jelenleg 690 alkalmazottja van, ezek közül 50 önként kérte a város szolgálatából való elbocsátást, 18 kérelmét azonban a szolgálat érdekében nem találta teljesíthetőnek a bizottság. Ezek részben számvetőségi alkalmazottak, részben kifizetőségi állatorvosok, részben pedig előjárósági kézbesítők. Az elbocsátottak összes száma 108, ebbe bele van számítva a házi létszám-apasztásnál már régebben elbocsátott 42 alkalmazott is és így az elbocsátottak arányszáma 15,65 százalék. A katonai és illetőségi ügyosztállyal egyesített előjáróság tisztviselőinek apasztásából további 2-3 százalékot várnak, úgy hogy ebben az évben a városi tisztviselők és alkalmazottak létszáma mintegy 18 százalékkal csökken.

A létszám-apasztó bizottság aggodalommal látja, hogy a törvény értelmében az elbocsátottaknak a nyugdíjösszeg helyett végkielégítést kell adni, mert ez súlyos megterhelést jelent a városnak, annyira, hogy felboríthatja a házipénztár mérlegét. Egy közepes állású tisztviselő végkielégítése ugyanis 15-20 millióra rug s ezért minden valószínűség szerint az államtól fogják kérni nagyobb kölcsönt, hogy a több száz millióra menő végkielégítést kifizethesse a város. Az elbocsátottak szabadköltségű és elbocsátásuk csak 8 hónap múlva várható esedékessé, addig fizetésüket rendszeresen húzzák és az ideiglenes napidíjak is megkapták még decemberi fizetésüket.

Az elbocsátott 108 tisztviselő az egyes városi hivatalok közt a következőképpen oszlik meg:

Az adóhivatalnál

megszűnt két állás: 1 adófőtiszt — ennek következtében elbocsátották Bakó László adófőtisztet — és 1 rendőrellenőri állás: elbocsátottak 11 ideiglenes alkalmazottat és nyugdíjazták 10 tisztviselőt. Az elbocsátottak nagyrésze adófőtiszt és végrehajtó, a legtöbb saját kérelmére távozott.

A fogyasztási adóhivatalnál október 1-én már elbocsátottak 14 alkalmazottat, most pedig 3-at és ezzel a hivatal teljesen fel is oszlott.

Az anyakönyvi hivatalnál megszűnt 1 polgári biztonsági állás és elbocsátottak 1 napidíjast.

Az árvászeknél

megszűnt egy iktatói állás, elbocsátottak 1 napidíjast, saját kérelmére nyugalmomba vonult Vargha Károly főnök és nyugdíjazták dr. Dóczy Emil ügyészt.

Az előjáróságnál

egyelőre megszűnt a városi rendőrfőkapitányi állás, melyet Rostás István töltött be, 1 harmadosztályú kapitányi állás — ezzel elbocsátották Hortobágyi Ernőt, — 1 rendőrmesteri és 1 tisztviselői állás. Saját kérelmére nyugdíjazták vitéz Szűcs Lajos mezőrendőrt, aki vitézi telket kapott és 1 napidíjast.

A katonai és illetőségi ügyosztálynál egyelőre saját kérelmére vonultak nyugalmomba Szilágyi Balint, akinek állása ezzel megszűnt, Kiss Sándor fogalmazó és Radeczky Albert és elbocsátottak egy napidíjast.

Az erdőgazdasági hivatalnál elbocsátottak 3 ideiglenes alkalmazottat és nyugdíjazták 2 alkalmazottat, így az erdőgazdasági hivatal ismét visszakapja a számvetőséget.

A városi hivatalnál

saját kérelmére nyugdíjazták dr. Kiss Gyula II. területi főorvost és nyugdíjazták dr. Széll Kálmán főorvost.

Viharos ülés a Házban

Szilágyi heves támadása a kormány ellen Ujra elnapolták a nemzetgyűlést

A gazdasági ügyosztálytól Vadász Emil nyugdíjazásával megszűnt a gazdasági intézői állás, és elbocsátottak 1 napidijast.

A jog- és pénzügyi osztálytól megszűnt a házfelügyelői állás.

Az iktató hivatalban saját kérelmére nyugdíjazták Tóth Miklós iktatót. A kiadó hivatalban nyugdíjazták saját kérelmükre 2 tisztviselőt és elbocsátottak 1 napidijast.

A közművelődési ügyosztálytól elbocsátottak 1 napidijast.

A közlekedési osztálytól saját kérelmére nyugdíjazták és elbocsátottak 1 napidijast.

A vágóhidnál saját kérelmükre nyugdíjazták 2 alkalmazottat.

A mérnöki hivatalnál

megszűnt 1 műszaki tanácsosi állás, melyet Aczel Géza töltött be. 1 műszaki tanácsosi állás — ezzel nyugdíjazták Háy Kálmánt — és 1 mérnöki állás, melyből Török Gábort saját kérelmére nyugdíjazták. Nyugdíjazták azonkívül Pető Lajos főmérnököt és elbocsátottak 2 állandósított napidijast.

A számvéviségnél

megszűnt 3 állás, saját kérelmükre nyugdíjazták 6 alkalmazottat, nyugdíjazták Kondor Kálmán főszámvévisőt, Sz. Nagy Lajos főszámvévisőt és Maté Miklós főszámvévisőt, elbocsátottak 1 napidijast.

A történelmi levelezőnél és a statisztikai hivatalnál elbocsátottak 3 ideiglenes napidijast s ezzel megszűnt a statisztikai hivatal.

A zeneiskolánál megszüntették a zenedíj titkári állást, melyet Wespremy Andor töltött be.

A hordójelző hivatalnál a hordójelzősegédi állást megszüntették meg, azonkívül elbocsátottak és nyugdíjazták több beosztás nélküli véglegesített és ideiglenes napidijast.

Az elbocsátott tisztviselők elhelyezkedésének megkönnyítésére a mezőgazdasági kamara a város felkérésére mezőgazdasági szám- és könyvviteli tanfolyamot, a kereskedelmi iskola pedig kereskedelmi könyvviteli tanfolyamot rendez az elbocsátottak kiképzésére.

A létszámapasztással kapcsolatos polgármesteri intézkedések

Az új tisztviselői beosztásokra

Vonatkozólag már ma megtörténtek. A katonai és illetőségi ügyosztály vezetését az előjárósággal együtt dr. Vass Károly tanácsnok veszi át, aki eddig a főjegyzői hivatalt vezette, a számvéviséget Ary Lajos főszámvéviső, a mérnöki hivatal pedig Borsos József műszaki tanácsos fogja vezetni. Nagyobb változások lesznek ezenkívül a fogalmazói kar beosztásában is ugyannyira, hogy alig egy-két fogalmazó marad meg azon a helyen, amelyet eddig betöltött.

Létszámcökkentés az állami hivataloknál

Az államvasutak üzletvezetőségén a létszámcökkentésről ma még nem tudtak felvilágosítást adni. Az előre összeállított lista változást szenvedett s így számadatai csak holnap kerülnek nyilvánosságra.

Az üléstábla és a törvényesség bírói karában a rendelet intézkedései értelmében nem történt változás. — Mindössze a kezelőszemélyzet tagjai közül bocsátottak el néhányat.

A pénzügyigazgatóság tisztviselői karából 7, az állampénztár hivatalnokai közül 9, a számvévisőség tisztviselőiből 5 tisztviselőt bocsátottak el.

NyUKOSz hírdetmény. Értesítem

a tagokat, hogy a bérletmelésre való tekintettel a tervezett bábmennyiségnek mindenki csak a felét kapta és kapja meg. A meg nem kapott mennyiségért minden tag a befizetett összeget november hó 1-től nov. 15-ig tartandó hivatalos órák alatt visszakapja. Akik a jelzett időn belül az átvételre nem jelentkeznek, úgy az összeg mint drágasági segély lesz nevére elszámolva. Akik még burgonya és bab járandóságukat nem kapták meg, az elosztás helyéről és idejéről a helyi lapokban és hírdetőtáblán nyernek értesítést. Elnökség.

Budapest, október 30. A nemzetgyűlés mai ülésén Farkas István indokolta meg a nemzetgyűlés összehívását a lakásrendelet által teremtett helyzettel. Bizonyította, hogy a rendelet és a vasúti tarifaemelés még nagyobbá teszi az elviselhetetlen drágaságot, még kiáltóbbá a nyomort. Kérte a lakásrendelet napirendre tűzését.

Vass József népjóléti miniszter védelmébe vette a rendeletet s főképpen azzal érvelt, hogy csak kommunizmus alapon állók követelik a háztulajdonosoktól azt, hogy ingyen adjanak lakást, sőt még rá is fizessenek házaikra. Farkas javaslatának mellőzését kívánja.

Elnök jelenti, hogy harmincnél több képviselő névszerűen szavazást kért, azonban a házszabályok idevonatkozó rendelkezései értelmében ezt az indítványt mellőzni köntelen.

Mint hogy Farkas István napirendi indítványt nem tett, ő tesz napirendi indítványt és javasolja, hogy a legutóbbi ülés határozatához képest a nemzetgyűlés bizonytalan időre elpolja el tárgyalásait és hatalmazza fel az elnököt, hogy a Ház összehívására nézve a kormányval egyetértőleg intézkedjen. A legközelebbi ülés napirendje legyen a további teendők iránti intézkedés.

Csend legyen

Szilágyi Lajos: Az elnök indítványa azt jelenti, hogy csend legyen! Ezek óta hallgatásra kényszerítettek. Ezek óta azt halljuk, hogy összetogni. Persze, a miniszterelnök mögött. (A miniszterelnök említésekor a kormánypart Bethlent éljenzi). Először azt mondták: csend legyen, most fogunk elbánni a kommunistákkal! Azután azt mondták: csend legyen, mert belső rendet kell teremteni! Azután azt mondták: csend legyen, most bánok el magyarádi Szabó Istvánnal! Azután azt mondták: csend legyen, most van a béketárgyalás, nem szabad megzavarni! Azután jöttünk mi, az ugynevezett karlisták; csend legyen, most fogok elbánni a karlistákkal! Azután jöttek a szociáldemokraták; azt mondták: csend legyen, a szociáldemokratákkal csak úgy tudunk elbánni, ha senki akadályt nem gördít az utba. Most pedig Bethlen István gróf miniszterelnök ur azt mondja: csend legyen, mert kölcsön kell! Először azt mondta kölcsönt fogok kérni, most azt mondja: kölcsönt kértem, tehát csend legyen! (Zaj a jobboldalon.)

Meskó Zoltán: Csend legyen!

Szilágyi Lajos: Most idejőnek bizonyos urak és tudomásunkra hozzák nekünk, akik tudvalevően éles ellenében állunk a fajvédőkkel, hogy: csend legyen, mert most fogunk elbánni a fajvédőkkel! A miniszterelnök ugyesen tudja változtatói politikai állását. Csodálatos, hogy a nemzetgyűléssel szemben évek óta egy és ugyanazt a receptet használják.

Ulain Ferenc: Még árulás árán is hatalmon akar maradni! (Felkiáltások a kormányparton: Rend! Rend!)

Szilágyi Lajos: A miniszterelnök ur bátran odasorozhatja magát a politikai baromorosok közé. En nem akarok és nem fogok csendben maradni, azért küldtek ide minket, hogy hallassuk szavunkat és befolyásoljuk a politika menetét. Nem vagyunk politikai süketek és politikai vakok, tehát nem leszünk politikai néma sem. Még ha az volna a véleményem, hogy a többség valóban a nemzet többségét jelenti, ha nem erőszak, pénz és a törvényesség egész sorozata nem játszott volna közre, akkor szólanul meghajolnék a nemzetgyűlés határozata, mint a többség akarata előtt, így azonban, amikor ilyen többséggel állunk szemben, nem hajtom meg a fejemet, nem hallgatom el, nem engedem magam némaságra kényszeríteni. A külföldi kölcsön nem indokolja a parlamenti szünetet és sokan vagyunk, akik a pénzügyi kibontakozás természetes eszközeit nem a külföldi kölcsönben látjuk, hanem más pénzügyi politikában és más pénzügyminiszterben.

Ulain Ferenc: Más pénzügyminiszterrel!

Nagy Emil igazságügyminiszter élénken helyesel Szilágyinak

mire Ulain és Gömbös zajosan megeljenzik az igazságügyminisztert. Bessenyei Zeno e miatt heves szemrehányásokkal illeti a pénzügyminisztert, azután felpattan a helyéről és eltávozik.

Szilágyi Lajos kérdezi a miniszterelnöktől, hogy jönnek-e végre azok az antant-bizottságok, amelyeknek érkezésére való hivatkozással indokolták meg a nemzetgyűlés elnapolását? Tény, hogy ezek a bizottságok nincsenek itt. Heteket pazarolnak el, amely időt a parlament munkájára fordíthattak volna. Ellenségeink törbecsalásra készülnek ellenünk...

Ulain (tapsol): Ugy van, teljesen igaz van Szilágyi Lajosnak!

Szilágyi: ... és a kormány elmulasztja a köteles óvatosságot. Mesebeszéd az, hogy a kölcsönnek nem lesznek politikai kikötései, ilyen kikötéseket meg a bankok is támaszthatnak. Kétekedem a miniszterelnök ur színegeiben, amire olyan sokat hivatkozik, mert ő volt az, aki az antant parancsára kiszolgáltatta a királyt.

Daruváry Géza külügyminiszter vasárnap személyesen megietem azon az ünnepségen, amelyen a csehszlovák köztársaság megalakulásának évfordulóját ünnepelték

Baross János: A Felvidék elszakításának ünnepe volt!

Eckhardt: Ehez fogható még nem történt!

Zsirkay: Egy év múlva ezt letagadják!

Bethlen gróf miniszterelnök szorgalmasan jegyez, a fajvédők állandóan kiabálnak, úgy hogy Szilágyi percekig nem jut szóhoz. Az elnök lába csengeti, a zaj nem akar elülni.

Friedrich: Az olasz tisztek ünnepén nem jelent meg a külügyminiszter! Világbotrány ez! Ez az a bizonyos „jó atmoszféra“?

Szilágyi csak jó idő múlva jut szóhoz s akkor így folytatja:

— Nem akarok most már arról beszélni, hogy a cseh követség kihívó módon ép az ország szívében ünnepel meg a Felvidék elszakítását, de szóva kell tennem, hogy nem mutattam a kormány hamis színben állította a nyilvánosság elé ezt a sztrájkot, Bethlen gróf miniszterelnök azt kérdezte:

— Talán mi csináltuk a sztrájkot?

Ulain: Önöknél semmi sincs kizárva!

Szilágyi: Csodálkozok, hogy a kormány nem avatkozik bele a tözsdéi manipulációkba, holott azok feltétlenül megrendszabályozandók. Amit a miniszterelnök a földreformmóvállalással, az igénylőkkel szemben egyaránt. Azután a közigazgatási reformról beszélt és követelte, hogy ne hallgattassák el erőszakkal a nemzetgyűlést. A miniszterelnök azonban most már nemcsak a nemzetgyűlést hallgattatja el, hanem a saját pártjával sem érintkezik. Ugy informálták, hogy emberiszonyban szenved. (Derültség.) (Bethlen gróf miniszterelnök eleinte mosolygott, később hirtelen felpattan helyéről és elhagyja a termet. A kormánypart megtapsolja, a fajvédők zajonganak.)

Lendvai: Ez volt az első okos cselekedete az országra nézve!

Szilágyi: Ez nem munka, amit a nemzetgyűléssel végeztek, hanem kötelességesség és választókkal szemben. Ezután az elnök napirendi indítványt szemben javasolja, hogy a Ház legközelebbi ülését holnap dé-

előtt tartsa s a napirenden a lakásrendelet tervezet megvitatása és az antant-ajánlatot szerepeljen.

Felkiáltások a fajvédőknel: Hát az Esküt-ügy? — Tűzzék azt is napirendre!

Farkas István és Szakács Andor személyes kérdésben való felszólalása után G. Szabó Géza bizalmát nyilvánította a miniszterelnök iránt és az elnök napirendi indítványát fogadta el.

A „tettestársak“

Eckhardt Tibor: A nemzetgyűlést elnapolták elsősorban azért, mert az autódóajánlatot...

Ezeknél a szavaknál belépett a terembe Nagy Emil igazságügyminiszter, akit a fajvédők élénk tapsal és éljenzessel fogadta. Nagy Emil haragosan int, hogy ne tapsoljanak, a fajvédők azonban — főképp Ulain és Lendvai — még azután is percekig tapsolják a lemondott igazságügyminisztert.

Eckhardt: Nem osztja azt a felőgást, hogy külföldi diktálás szerint kell közállapotokat szanálni. Még ha okvetlenül szükség van is a közföldi kölcsönre, a nemzetgyűlésnek akkor is együtt kell ülnie. Ha a kormány diktatúrára törekszik, tegye meg ezt nyíltan, felelőssége teljes tudatában, ne pedig álokoskodással.

Horváth Zoltán: Jó, jó, de az a baj, hogy tettestársak!

Eckhardt: En úgy tudtam, hogy a külföldi utazások célja a zalogiok felingesztése és a jóvátertel kitolása. Nem pedig külföldi kölcsön szerzése. — Wolff Károlyval közölte Bud miniszter, hogy amennyiben az export-import ügyeket reábizzzák, a külföldi kölcsön összegével felérő valutát szerezz az országnak.

Wolff Károly: Ezt én nem mondtam soha.

Bessenyei Zénó: Mióta nem vagy sajtóírók, úgy látszik nem olvasd a lapokat!

Bartos Andor: Ez a bomba nem sült el!

Bethlen miniszterelnök az egész fejtegetés alatt mosolyog.

Eckhardt Tibor: Miért nem jön a kormány a házszabályrevízióval?

Peyer Károly: Az orgoványi és siófoki gyilkosságok ügyével kell lőnni! Azokat is le kell tárgyalni már egyszer!

Eckhardt a szociáldemokraták és a liberális ellenzék heves ellentmondásai között beszél a házszabályrevízióról. A kormány nem az arany közepet politikáját csinálja, hanem egy elrothadt rendszer feltámasztására törekszik.

Bethlen beszéde

Bethlen István gróf miniszterelnök: Mindenekelőtt leszögezni óhajtom, hogy ez a kormány alkotmányos kormány, alkotmányos eszközökkel akar helyén maradni s diktatórikus eszközökhöz nyulni nem kíván. Teljesen érthetőnek tartom, hogy diktatúrától beszélnek, mert a nemzetgyűlés egyideigle szünetelt. Szünetre úgy a képviselőknek, mint a kormány tagjainak szükségük van. A diktatúra vádját a leghatározottabban visszautasítom. Még egyet kérem a Házat, hogy az újabb elnapolást határozza el. A legfőbb oka ennek az, hogy a népszövetség pénzügyi bizottságának tagjai Budapestre jönnek.

Lendvai: Mikor?

Bessenyei Zénó: Majd jelentkezni fognak Lendvai urával!

Lendvai élesen felel vissza Bessenyeinek, aki Lendvai felé kiáltja: „Semmiesetre sem cseréltem ki a fejemet a magáéval!“ — Lendvai megint élesen vág vissza, mire Bessenyei magából kikelve rá akar rohanni, de a mellette ülő Zsitvay Tibor és Szabó Sándor megtögták. A nagy zajból Hajós Kálmán hangja hallatszik ki:

— Ha engem rágalmaz, majd elbánnok én magával!

Bethlen miniszterelnök: Ezek alatt a fontos tárgyalások alatt a kormány minden tagja el lesz foglalva, mert ki kell dolgoznunk azt a pénzügyi tervezetet, amelynek alapján a külföldi kölcsönt megkapjuk. Más cél a kormányt nem vezet. Ne tessék ezt az ügyet félremagyarázni. Egészen felesleges volt a lakásrendeletre hivatkozással összehívni a nemzetgyű-

1923 november 3-án szombaton nyílik meg ünnepélyesen a Korzó Nagykávéház

Nagy Emil igazságügyminiszter lemondott Miniszterválság egy tréfás fejbőlintás miatt

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés mai ülése váratlanul igazságügyminiszter-válságot hozott. Mialatt Szilágyi Lajos szenedélyesen támadta a kormány pénzügyi politikáját és pénzügyminiszterváltozást követelt, Nagy Emil igazságügyminiszter helyeselt Szilágyinak, amin Bessenyei Zénó kormánypárti képviselő megbotránkozott. Bessenyei heves szemrehányásokkal illette az igazságügyminisztert, majd kiment az ülésteremből. Nagy Emil egyideig nyugalomra utalt, majd a két székkel távolabb levő egyik miniszteri asztalhoz ment, onnan papírlapot vett elő és írni kezdett. Amikor az írással készen lett, kiment a folyosóra, ahol történetesen Bessenyei Zénót találta néhány képviselő társaságában és hozzá fordult a következő szavakkal:

Friedrich István: Persze, a fájvédőknek?

Várnai Dániel (Friedrich felé): Ez az ugródeszka fogja magukat agyonütni!

Bethlen miniszterelnök: Ugy látom, hogy a szociáldemokraták, amikor arról van szó, hogy a kormánynak ártisanak, készségesen kezet nyújtanak a fájvédőknek. (A szociáldemokraták hangosan tiltakoznak.)

Eckhardt Tibor: Ezek viccek, ez nem komoly dolog! (Oriási zaj.)

Ulain Ferenc: A szociáldemokraták milliói támogatásokat kaptak a kormánytól!

Bethlen miniszterelnök: Egy szó se igaz az egészből!

Ulain: Az a kérdés, koronákban-e vagy szokolokban?

A szociálisták egy pillanatig tanácsotlanul állanak a feljük szórt rágalommal szemben, azután egyszerre felugranak és a szidalmak özönét kiáltják Ulain felé:

Gyáva, bitang, csirkelógó, alias rágalmazó!

Ulain: Általános fogvasztási szövegetek!

A zaj folyton nő, a szociáldemokraták a padokat verve kiabálnak Ulain felé. Az elnök végül is felfüggeszti az ülést.

Bethlen abbahagyja a beszédet, mire az egységspárt nagy zajjal tapsolja.

Huszár Károly elnök, mikor üiből megnyitja az ülést, a nemzetgyűlés tekintélyének megővésére kéri a képviselőket.

Bethlen miniszterelnök: Szilágyi szemére vetette, hogy különféle címek alatt kért hallgatást az ellenzektől. Csak egyszer kért, az ország érdekében, hogy a külföldön megőrizhesse a kormány tekintélyét. A kölcsön ügyét Eckhardt kettős beállításban ismertette. Először azt mondta, hogy inkább mi magunk tegyünk meg mindent itt benn, sem hogy megalázó, káros feltételi kölcsönt vegyünk fel. Másrészt kijelentette, hogy mint elnök, ő a biztosíték arra, hogy a kormány nem kényserült ilyen kölcsön felvételére. Valóban gyenge lábon állana az ország úgynevezett Eckhardt működése lenne biztosíték erre. Legyen mindenki meggyőződve, hogy lealázó és káros feltételekbe nem akar belemenni. A kontrol kérdése még nincs letárgyalva s aki ennek ellenkezőjét állítja, perfidül inszinnál. Azaz, hogy a külföldi kölcsön elkerülhetetlen szükségét nyilvánosságra hozták, nem teszik kishívóvá a nemzetet. Ez nem egyéb mint egy komoly helyzet őszinte feltárása.

Amit Szilágyi Lajos szövegében, hogy a külügyminiszter a cseh követet legutóbbi innepélyén részt vett, ez csak egy nemzetközi udvariassági aktus volt, amelyet nemcsak a külügyminiszterünk, hanem az osztrák követ is megtett.

Kéri a nemzetgyűlést, hogy az elkövetkező fontos tárgyalások alatt legyen türelemmel s fogadja el az elnöki napirendet. (Nagy élenezés a kormánypárton.)

Az elnöki napirend mellett szólalt fel még Mátéffy Viktor. A beszéd után a nemzetgyűlés az elnöki napirendet fogadta el.

Ülés vége 3 órakor.

Bonar Law meghalt

Londonból érkezett távirat adja hírül, hogy Bonar Law volt angol miniszterelnök ma hajnali 4 órakor meghalt.

Bonar Law 1858-ban született Kanadában. Atyja protestáns lelkész volt. 1900-ban választották először képviselővé, 1915-ben az Asquith kormányának gyarmatiügyi államtitkára lett. 1916-ban pénzügyi tárcát vállalt Lloyd George kabinetiében, 1922-ben Lloyd George bukása után ő lett az angol miniszterelnök. Pár hónap múlva lemondott, épen egy, a maihoz hasonlóan heves angol-francia krízis közepette. A lemondás oka torokbaj, gégerák volt, amely természetesen véget is vetett Bonar Law politikai pályafutásának. Azóta több világhírűt bejárt Bonar Law csak rövid idő előtt tért vissza Londonba, ahol néhány nap előtt infektós tüdőgyulladászt kapott.

Budapesti tudósítónk jelenti: A nemzetgyűlés mai ülése váratlanul igazságügyminiszter-válságot hozott. Mialatt Szilágyi Lajos szenedélyesen támadta a kormány pénzügyi politikáját és pénzügyminiszterváltozást követelt, Nagy Emil igazságügyminiszter helyeselt Szilágyinak, amin Bessenyei Zénó kormánypárti képviselő megbotránkozott. Bessenyei heves szemrehányásokkal illette az igazságügyminisztert, majd kiment az ülésteremből. Nagy Emil egyideig nyugalomra utalt, majd a két székkel távolabb levő egyik miniszteri asztalhoz ment, onnan papírlapot vett elő és írni kezdett. Amikor az írással készen lett, kiment a folyosóra, ahol történetesen Bessenyei Zénót találta néhány képviselő társaságában és hozzá fordult a következő szavakkal:

Neked igazad van Zénó, Ha nem volna igazad, provokálnom kellene téged, de mert igazad van, levonom a konzekvenciákat is. Véget vetek ennek az állapotnak és benyútom lemondásomat. Különbözők már meg is írtam lemondó leveleimet.

A miniszter ezután bement szobájába s onnan elküldte lemondó leve-

Megjelent az új lakásrendelet

Budapest, október 30. A kormány ma rendeletet adott ki a lakásügyek terén fennálló korlátozó rendeletek fokozatos megszüntetése tárgyában. A rendeletnek az a része, amely a lakások megállapításáról szól, a következőképpen hangzik:

10. §. Anélkül, hogy külön béremelésre szükség volna, bármely bérleti lakás után a bérlet az 1923 november 1-től kezdődő bérvégvedre az 1923 évi augusztus 1-i hatállyal kikötve volt fiztatta bérnek hatszorosát köteles fizetni.

Ha a bíróság a béremelés összege vagy jogossága tekintetében nem döntött, november első napján a bérlet csak a nem vitás rész hatszorosát köteles megfizetni, a vitás rész hatszorosá pedig a bírói határozat jogerőre emelkedésétől számított 8 nap alatt. Az 1923 november 1-én esedékesé váló bérlet a bérlet jogosultján egyenlő havi részletben az illető hónap 5-ik napjáig köteles megfizetni.

11. §. Anélkül, hogy külön béremelésre volna szükség, az ipari és kereskedelmi foglalkozást üző bérlet által műhely, üzlet, iroda stb. célra használt helyiség után a november 1-én kezdődő bérvégvedre az 1923. évi augusztus 1-én kezdődött hatállyal kikötve volt bér nyolcszorosát köteles fizetni.

13. §. A lakások és nem üzleti célokra használt helyiségek bérét a tulajdonos az 1924 februári negyedére az 1923 évi novemberi bérvégvedre fizetett bérnek egyhatodrészevel, az 1924 februári követő minden további bérvégvedre pedig negyedévenként az első bérvégvedreben fizetett tiszta bérnek egyötödével fokozatosan emelheti. Az üzleti helyiségek bére a februári bérvégvedreben valamint az ezt követő bérvégvedekben negyedévenként az előző bérvégvedreben fizetett bér egyötödével szimén emelhető.

Ha a korona értéke a rendelet életbeléptetése után számbavehetően változna, a minisztérium rendelettel fogja megállapítani azt az összeget, amellyel emelhető a bér.

Határozott időre kötött bérleteknél a tulajdonos a rendeletben foglalt szabályok szerint emelhet, kivéve, ha a felek 1922 január első napja után írásban hitellel abban állapodtak meg, hogy a mindenkori lakásrendelethez a béremelésre vonatkozó szabályai nyeriének alkalmazást. A nyári lakások bérét a felek szabadon állapíthatják meg.

16. §. A lakásrendelet 54 §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

lét Bethlen István gróf miniszterelnöknek. A levél így szól:

Mélyen tisztelt barátom!

A nemzetgyűlés mai ülésén Szilágyi Lajos képviselő ur a pénzügyi politikát kifogásolta és eközben a hátam mögött valaki tréfás hangon az én hasonló gondolkodásomra utalt, mire én ugyanezek tréfásan igent tettem s feleltem. Ezen egyik legbensőbb és tiszteltreméltó barátom anynyira felháborodott, hogy még az üléstermet is elhagyta. Miután az én ezirányban való fel fogásom közismert, nem tartom indokoltnak barátom felháborodását tréfás fejbőlintásom miatt. Mindazonáltal ez az incidens megérlette bennem azt a meggyőződést, hogy a pénzügyi politika terén táplált fel fogásom engem miniszteri állásomban állandóan feszélyezett helyzetben tart s ezért igazságügyminiszteri állásomról lemondok.

Régi tisztelő őszinte hívd Nagy Emil.

Beavatott körökből úgy tudják, hogy Bethlen miniszterelnöknek sikerült meggyőznie Nagy Emil maradásra bírni és valószínűnek tartják, hogy az igazságügyminiszter már holnap visszavonja lemondását.

II. Miklós cár emlékiratai

Berlin, október 30. A jövő héten jelennek meg a berlini orosz Slovo-Verlag kiadásában második Miklós cár emlékiratai 1894-től 1906-ig. E 12 esztendő alatt a megviláglott cár mindennap feljegyezte az eseményeket naplójába. A napló főként a cár magánéletére vonatkozólag tartalmaz érdekes feljegyzéseket. A politikai események a cárt sokkal kevésbé érdekelték, mint egy jól sikerült vadászat, sportünnepele, vagy egy jó ebéd. Először ezekről beszél mindig, a politikáról csak mellékesen emlékezik meg. Mindazonáltal a feljegyzések igen érdekesek, mivel bepillantást engednek a régi cári világ legmagasabb köreinek erkölcsébe. Ezenkívül az emlékiratok bebizonyítják azt, hogy II. Miklós cárnak semmi tehetsége nem volt arra a magas és felelősségteljes pozíciójára, hová a végzet állította. A legközelebb megjelenő emlékiratokból az „Erdélyi Hírlap” berlini tudósítója a következő érdekes részleteket közli:

A szerencsétlen végű orosz-japán háborúról 1904 január 15-én a cár a következőket jegyzi fel naplójába:

„Kora hajnalban elnöktem alatt konferencia volt a japán kérdésben. Elhatároztuk, hogy a háborút nem mi fogjuk megkezdeni, Olga és Petia velem reggeliztek. Hosszu ideig fogadtam a kormányzókat. Egész nap emelkedett hangulatban voltunk. Nyolc órakor színházba hajtottunk. A „Rusalka” című darabot adták. Igen szép volt. Estére hazatérve sürgőnyt kaptam Alexejev admirálistól, aki jelentette, hogy japán torpedók megtámadták flottánkat Port Arthurnál. Néhány hajónkat talált érte: mindez hadüzenet nélkül. Isten legyen velem!”

A hulli incidensről, amikor orosz hadihajók angol halászhajókra löttek, a cár a következőket jegyezte fel:

„A táviratok részletesen közlik angol halászhajók lövetését az Északi tengeren a mi flottánk által. Igen kellemetlen, hogy pontos értesülések hiányoznak. A fogadtatás előtt sőtálltam. Reggeli után fogadtam Obolenskyt, Finnország fő kormányzóját. Az estét Alice-el töltöttük.”

(Október 15.) „12 órakor rövid konferencia volt nálam, amelyen résztvettek Alexei Lamsdorf és Avelan generális. Anglia szemtelen magatartásáról tanácskoztunk és megvitattuk az esetleges rendszabályokat. Alexei velünk reggelizett. Igen meleg volt és én Alikszel sétakocsizást tettem. Azután egy kicsit gyalogoltam, este olvastam és írtam.”

(Október 16.) „Tegnap aifantunk, amelyet közöltünk az angol kormánnyal, hogy tudnillik az Északi tengeren történt lövöldözést terjesztük a hágaí bíróság elé, eredménynyel járt. Nyomorult ellenségünk azonnal elhagyta eddigi gögös álláspontjukat és elfogadta aifantunkat. Igen meleg volt és esett az eső. Sétálni mentem, majd sokat dolgoztam. Az estét együtt töltöttük el.”

Az 1905. esztendő a forradalmak éve volt. Ebben az évben gyilkolták meg Szergej Alexandrovics nagyherceget. A japán hadsintérről szomorú hírek érkeztek. Mukdennél és Csuzimánál az orosz hadsereg őrjáti vereségeket szenvedett. A januári pétervári véres eseményekről és a „véres vasárnapról” a cár a következőket jegyezte fel:

(Január 9.) „Igen nehéz nap. Pétervárott komoly zavargások keletkeztek, a munkások meg akarták szállni a téli palotát. A csapatoknak a város különböző részeiben lövöldöket kellett. Sok halott és sebesült volt. Milyen nehéz és szomorú mindez! — Mama hozzánk jött a városba. Mindnyájan együtt reggeliztünk. Öcsémel. Misával sétáltam.”

(Január 10.) „Ma nem történt különös a városban. Alexei nagybácsi nálunk reggelizett. Én az Ural-kozákok egy deputációját fogadtam, amely káviárt hozott. Azután sétálni mentem és a mamánál teáztam. A pétervári zavargások elvonomása érdekében elhatároztam, hogy Trepovót fő kormányzóvá neveztem ki. Este ebben az ügyben konferencia volt nálam.”

(Október 17.) „Reggel 10 órakor a háziregiment kaszárnyájába hajtottunk, ahol misét tartottak. Nikolasá-

Főútvonalon gyönyörű üzlethelyiség
iroda és raktárhelyiséggel **azonnal átadó.** Cim a kiadó hivatalban :::

ról reggeliztem. Beszélgettünk, szórakoztunk és Wittére vártunk. Öt órákor aláírtam a manifesztumot. — Gyen nap után nehéz lesz az ember feje, a gondolatok zavarosak lesznek. Isten segítsen bennünket és nyugtassa meg Oroszországot!"

A forradalmi 1905. év után 1906-ban a reakció diadalmaskodott. A Távolkelet főkörmányzója, Linovics generális 14 anarchistát tartóztatott le. A jelentésre II. Miklós a következőket írta:

„Remélhetőleg mindnyájukat felakasztják!"

Amikor a balti területek kormányzója arra kérte a cárt, hogy büntesse meg Richter hadnagyot, aki itélet nélkül végzett ki embereket, a cár csak ennyit válaszolt:

„Az egy bátor ember."

Házasságáról, illetőleg eljegyzéséről a cár a következőket jegyezte fel naplójába:

(1894 április 5.) „Szent Isten, milyen sok dolgom volt ma! Kávét után, 10 óra tájban Erni és Alix szobájába mentek. Alix igen szép lett, azonban igen szomorú volt. Egyszerűen hagytak vele és ekkor beszélgetni kezdtem arról, amit már oly rég kívántam. 12 óráig társalogtunk minden eredmény nélkül. Alix nem hallandó az orthodox vallásra áttérni. Szegény igen sokat sírt. Mégis nyugodtan váltunk el egymástól. Fáradt vagyok a mai naptól."

(1894 április 6.) Séta után hazatértem és kávét ittam. Később jött Alix és ismét beszélgetni kezdtünk. Nem beszéltem a tegnapi témáról, örültem, hogy ő látni akart engem és beszélni akart velem. Délután felöltöttem a porosz egyenruhát és kimentem a nályaudvarra Vilmost várni. Hat órákor érkezett."

(1895 március 15.) „Későn keltem, úgy hogy reggeli sétámat meg kellett rövidítenem. Alix egész nap rosszul érezte magát és szobájában feküdt a pamlogon. Együtt hájtottunk a parkba. Derült nap volt, egy kissé azonban hideg. Tea után részletes levelet írtam a mamának és aztán még sokáig olvastam. 8 órákor érkeztek meg és az után együtt ültünk kabinjamban. Hangosan olvastam egy könyvből, végtelenül boldog vagyok ezeken a csendes esteken, amikor feleségem mellett, a fiúk kezét fogva ülök."

Ujjáalakult a központi választmány

A város rendkívüli közigyelése Debreczen város törvényhatósági bizottsága ma délelőtti rendkívüli közigyelést tartott, amelyen néhány halaszthatatlanul sürgős ügy került elintézésre. A rendkívüli közigyelés iránt lanyha érdeklődés mutatkozott a bizottsági tagok részéről, kevés számban jelentek meg és a mindössze öt pontból álló tárgysorozatot nem egészen egy óra alatt lepergették; az idő főrésztét így is a központi választmány tagjainak megválasztására elrendelt titkos szavazás vette igénybe.

A rendkívüli közigyelést egyegyed 10 órákor nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán. Mivel a központi választmány tagjainak megbízatása december 31-én lejár, a mandátumot meghosszabbító rendelet Debreczenre nem vonatkozik s a központi választmányt a megbízatás lejártá előtt két hónappal kell ujjaalakítani, a főispán elrendelte a választmány 24 tagjának megválasztására a titkos szavazást.

A Nagy József elnöklete alatt Kernhoffer József és Steinfeld István tagokból álló szavazatszedő küldöttségél összesen 50 szavazatot adtak le. Ebből 50-50 szavazatot kaptak Pásztor Gyula, dr. Sz. Kun Béla, Polgáry József, Ungváry József, dr. Ferier Ferenc, Balogh István (Mesterutcai), Kernhoffer József, Sztankay F. Béla, Uhlari Béla, Zöld József, fi. Jóna János, Polgáry István, dr. Nviri Ernő és dr. Radó Rezső, 49-49 szavazatot kaptak dr. Markovits Elemér, Tóth István, dr. Vásáry István, dr. Vargha Elemér, Békés Lajos, Csáky János, dr. Tóth Emil és dr. Barna László. 48-48 szavazatot kaptak Schwarcz Vilmos és Pálly Gábor. A választmány a szavazás eredménye szerint belöltük alakult meg. 1-1 szavazatot kaptak még Csobán Endre és Steinfeld István is, azonban kisebbséggel, logor sem kerülhettek be a választmányba, mert ehhez a

szavazatoknak legalább 25 százaléka szükséges.

A közigyelés a szavazás eredményének kihirdetése után Debreczen három választókerületének megfelelően három osztályt alakított a bizottság kebelében, amelynek elnökei: dr. Vásáry Istvánt, dr. Tóth Emilt és dr. Vargha Elemért választották meg, majd dr. Magoss György polgármester, mint a központi választmány elnöke, dr. Balla Bertalan tb. tanácsnok, mint jegyző és a választmány jelenvolt tagjai lettek az esküt. A most megválasztott tagok meghivatása 1924 január 1-től három évre szól.

A mezőgazdasági haszonberek emelésének

végrehajtásáról a tanács jelentést tett a közigyelésnek; a kiküldött bizottság részint megegyezett a bérlelőkkel, részint bírói utra terelődött a bérmegállapítás ügye. A haszonberek emelése úgy történt, hogy az elmlt gazdasági évre való bér megállapításánál a különbözetest a mindenkor megfelelő buzaellenértékben kell kifejezteni. Minthogy ez a kisbérlelőkre súlyos terhet jelent, a közigyelés megbízta és felhatalmazta a haszonbérügyeket intéző bizottságot, hogy az a tanácsal együtt méltánylást érdemlő esetekben a bérlelőknek könnyítéseket engedélyezzen, az adott helyzethez mérten.

Három napos sztrájk a szász kormány elmozdításáért

Berlin, okt. 30. Miután a szász kormány Heinze birodalmi biztos felszólítására tiltakozásának kifejezésével és azzal a kijelentéssel, hogy a birodalmi tanáchoz és a miniszterelnökök értekezletéhez fog fordulni, mint békéltető fórumhoz, visszavonult hivatalától, mint berlini beavatott körökből közlik, természetesen nem áll fenn többé a szász tartományi gyűlés összeülésének tilalma sem. A szász szociáldemokrata és kommunista párt a Zeigner-kormány elmozdítása miatt tiltakozásként három napos általános sztrájkra hívta fel a munkásságot. A negyedik véderő körlet parancsnoksága betiltotta e felhívás ter-

A vízvezeték és a szennyvízszűrőtelep kölcsöne

A tanács a Pénzügyi Központtal tárgyalásokat folytatott a vízvezeték céljaira szükséges 130 millió korona hitel megszerzésére. A feltételek szerint a Pénzügyi Központ 3 havi lejáratú váltóra adná a kölcsönt, a jegyintézet mindenkor visszeszámlolási kamata, negyedévenként 2 és fél százalék jutalek és évi 5 százalék folyósítási kamattal, ami összesen 33 százalékos lesz ki. Ugyancsak ilyen feltételek mellett hallandó a Pénzügyi Központ a szennyvízszűrőtelep építéséhez szükséges 150 millió korona hitelt megadni. A szükséges összeg eredetileg 60 millió koronában volt megállapítva, a belügyminiszter azonban úgy látta, hogy ez kevés lesz és 150 millió korona felvételét engedélyezte. A közigyelés mindkét kölcsön feltételeit elfogadta.

A debreceni vegykísérleti állomást a földművelésügyi minisztérium talajismereti laboratóriummal akarja kibővíteni s ehhez a város hozzájárulását kérte, tekintettel arra, hogy a talajismereti laboratóriumnak a sok szakszerű tanulmány Debreczenben fokozott jelentősége van. A közigyelés elhatározta, hogy a Piac-utca 9. szám alatt levő vegykísérleti állomásra a talajismereti laboratórium felállítására céljából bevezeteti a villanyt, gázt és a vízvezeték s ennek költségeit, másfélmillió koronát a város fogja viselni.

HÍREK

Őrizetbe vett rendőrtisztviselő

A debreceni ügyészség fogházába ma délelőtti beszállítottak egy vidéki rendőrtisztviselőt, aki a közelmúltban Debreczenben feliesített szolgálatot. Hir szerint az őrizetbevitel azért történt, mert a rendőrtisztviselő nem tudott elszámolni a rábizott közpénzekkel.

A súlyos szabálytalanságnak a napokban jöttek nyomára, amikor a tisztviselő utabb beosztást kapott s át kellett adni hivatalát utódjának. A nyomozást a debreceni rendőrség folytatta le, amelynek részéről dr. Tóth Gyula rendőrkapitány és dr. Mayer Andor rendőrfogalmazó fogantatosították a tisztviselő őrizetbevitelét s ők kísérték át ma délelőtti a királyi ügyészséghez. A megtévedt tisztviselő nagy kártyás hírében állott s ez adta meg a hátteret az esetnek, amely egy szépen induló karrier szomorú letörését jelent.

Dr. Preinesberger Jenő kir. udeltáblai bíró, vizsgálóbíró holnap délelőtti hallgatja ki az őrizetbe vett rendőrtisztviselőt s ugyanekkor határoz a fogvatartás kérdésében.

— A reformáció emléknapián, október 31-én a református templomban tartandó istentiszteletet rendie: a Nagytemplomban d. e. 8 órákor katonai istentisztelet, prédikál Tóth Lajos tiszteletet tart dr. Baltazár Dezső püspök, a Kistemplomban d. e. fél 10 órákor prédikál: Marton Sándor s. ielkész, az Árpádtéri templomban d. e.

jesztést. Az egyes szakminisztériumok ügyeinek intézésével az új kormány megalakulásáig tisztviselőket bízták meg.

Bajorország

München, október 30. Politikai körökből származó értesülés szerint a most meg tanácskozó minisztertanács a berlini jegyzékkel foglalkozó végleges döntést pénteknél előbb aligha lehet várni.

München, október 30. A Völkischer Beobachter jelenté: A bajor néhez tüzcrek országos szövetsége rendkívüli közigyelés elhatározta, hogy záró csapatokban sorakozik Hitlerhez.

fél 10 órákor prédikál Nagy Lajos vt. lelkész, az ispotályi templomban d. e. fél 10 órákor prédikál Papp Imre s. lelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. 9 órákor ifjusági istentisztelet, prédikál Konrad Zoltán vallásniti lelkész, a kollégiumi oratóriumban ifjusági istentiszteleten d. e. 9 órákor Nagy István diakonissza-lelkész. Istentisztelet után a gyermekek a Nagytemplomhoz vonulnak. Gyülekezés a templom terraszán és fél 11 órákor a gályarabok emlékoszlopánál ünnepély tartatik számukra, melyen Uray Sándor lelkész beszél. Tekintettel az emlékünnepre, a hétköznapi reggeli harangozások és reggeli istentiszteletek elmaradnak.

— A kölyök, pénteken az Omniában, — A debreceni függetlenségi kör f. hó 31-én a reformáció emlékeztetőre saját helyiségében (Csapó-u. 17. sz. a.) a Kossuth-dalkör közreműködésével vallásos összejövetelt rendez. A megnyitó beszédet a kör agilis elnöke, Deák István tartja, utána a Kossuth-dalkör szerepel egy énekszámmal, ezután dr. Lencz Géza egyetemi ny. r. tanár ünnepi beszéde következik, melyet Szabó Lajos kántor szóló énekszámát követ; Boda Ferenc harmadéves teológus szavala után a Kossuth-dalkör énekszámát rekeszti be az élvezetes házi összejövetelt. Belépődíj nincs. A jósikerűnek ígérkező összejövetelre az érdeklődőket szívesen látja és várja a debreceni függetlenségi kör.

— Apponyi Kanadában. Londonból táviratozzák: A Daily Telegraph jelenté, hogy Apponyi Albert gróf megkezdte propaganda körútiát Kanadában. Először Montrealban szerepelt a Makedi egyetemen, Apponyi utalt arra, hogy bár Magyarország a náboru alatt Nagybritannia ellensége volt, a brit népnek mégis rokonszeggel kell fordulni a mai Magyarország felé, amely szerencsétlen helyzetbe jutott. Kanadai utáiban az a cél vezet, hogy Anglia gyarmatait megismertesse Magyarország és Középeurópa mostani viszonyaival.

— Eljegyzés. Hegedüs Kata és Lobstein Béla jegyesek. (Minden külön értesítés heivett.)

— Kernhoffer József kincstári tanácsos. Mint Budapestről jelentik a kormányzó a pénzügyminiszter elöterjesztésére a köz érdekében a pénzügy terén szerzett érdemei elismerésül Kernhoffer József kir. tanácsosnak a Debreceni Közgazdasági Bank és Városzlet R. T. elnökének a m. kir. kincstári tanácsosi címet adományozta. A kitiintést, amely e kiváló, rendkívüli agilitásu bankvezért érte, bizonyára széles körben fogadják nagy örömmel Debreczenben.

Halottak napja a hősök temetőjében. A városi tanács november 2-án, pénteken délután fél 4 óra kezdettel a hősök temetőjében a világnáboruban elesett hősök emlékére kegyeletes ünnepélyt rendez. Az ünnepély műsora: 1. Himnusz. Játsza a katonazenekar. 2. Ünnepi beszéd. Tartja: dr. Felméry Ernő városi tb. aljegyző. 3. Híszkegy. Éneklé a városi dalegylet. 4. Ima. Szavalia: Kalmár János gazd. akadémiai hallgató. 5. Gyászdal. Éneklé a városi dalegylet. 6. Az emlékmű megkoszoruzása. Debreczen sz. kir. város közönsége nevében a koszort dr. Magoss György, a város polgármestere helyezi el. 7. A m. kir. 11 honv. gyalogezred díszszázadának tisztelgése. 8. Szózat. Játsza: a katonazenekar.

— A kölyök megnyitó előadásához gondoskodunk még ma jegyekről.

— Bessenyei Zénó és Lendvay afféris. Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés mai ülésén Lendvay István összeszólalkozott Bessenyei Zénó képviselével, aki a sertekeért lovasgias elcételt kért s Urbanovics Kálmán és Hais Kálmán képviselők által, Lendvay István pedig Zsilinszky Endre és Eckhardt Tibor képviselőkt.

— Kemal pasa köztársasági elnök. Angorából jelenté a Havas ügynökkés: A nemzetgyűlés szöbbséggel proklamálta a köztársaságot és Musztafa Kemal pasát választotta meg a köztársaság elnökéül.

— A katonazenekar hangversenye. Szombaton, 3-án este fél 9 órai kezdettel a Bika-kávéházban a katonazenekar Nöth Antal ezredkarnagy vezetése mellett hangversenyt tart.

— Az Omnia Csapó-utca színház-köz megnyitó előadása pénteken.

— A novemberi váltásbuza. A pénzügyminiszter a mezőgazdasági ingatlan váltásbuza feijében fizetendő buza árát november hóra métermázsánként 96.000 koronában állapította meg.

— A Meini-féle indiai és kínai teakeverékek kitünőségéről egy próbavásárlásnál meggyőződhetik. Piac 59.

— Menyasszonyi felvételek. Igazolányba való képek művészi kivitelben Ruzicskánál készütnek. Piac 32.

— Megjelent a debreceni 3-ik népfelkelő gyalogezred 3-ik zászlóállának hadinaplója. Irta Krausz Lajos alezredes. Ára 1236 korona. Kapható Hegedüs és Sándor r.-t könyvkereskedésében, Piac-u. 34.

Meini féle

uj termesü tea

192
— Debrecen lak, tel, vaszszó, beszer
— Klonda verbóc 14-25.
— Molyasó száll, kelőbb szőlő, kos ur, kényes gitk.
— Nyes lu
— Éuca 6. érkezte árusítv
— régi t. Béla S
— Margit
SZERL CSÜTÖ PENTE
Vigsz szerepl Chaplin história
Urán nyol-fil burlesz
Az C színház meg.
Bará
A ba másköz elején piac, k lett a szárdre, A lékkal tató ár
Magy hitel 1040, gyar-o Leszán Cseh német 3425.
Tran lom 18
Athe 55.
Salg pénz, Kohó 6
Danz Vill. 15
92-94.
Lipták Nasic 150, Za Izzó cukor 560, Vi Mútrág róti 15
Kéve 15-18.
UR KÉS
Or
Fra

Kauders perzsaszőnyegműhely Debreczen, Szoboszlai-utca 11. Fonalak, felvetők, beszövők, Kauders-féle vasszövőgép és géprezsek legolcsóbb beszerzési forrása.

Legolcsóbban szőrmeruhákat Klonda szücs készít, alakít, javít Verbóczy-u. 2. Iparkamara. Telefon 14-25.

Meggyőződtek már bizonyára a t. olvasóink Neumann M., királyi udv. száll. városunk legrégebbi és legelőkelőbb cégének őszi és őszi idényre szóló elsőrangú árúiról és választékos uridivatkeiről, melyek a legkényesebb ízlést is tökéletesen kielégítik.

Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

Ertesítés. Posztóházba, Kossuth-utca 6. sz., az őszi újdonságok megérkeztek, legolcsóbb árban lesznek arisztia.

Tükörgyártás üvegesizolás, régi tükrök ujja öntése Sipkovits Béla Szív-utca 14-15. Telefon 356.

Ha reumás használjon iszapot a Margit-fürdőben.

SZÍNHÁZ

MŰSOR: SZERDA: Gróf Rinaldo, B) bérlet. CSÜTÖRTÖK: Nóra C) bérlet. PÉNTEK: Nóra, D) bérlet.

Mozgósínházak

Vigszínház.

Vigszínházmozgó, Zoro és Huru főszereplésével Hamlet a hálószobában, Chaplin az ősember és a bolondos história.

Uránia

Uránia, Sevilla gyöngye, pazar spanyol-film, Bikaviadal, kísérő amerikai burleszk.

Omnia

Az Omnia-mozgó Csapó-utcában, a színházközben pénteken este nyílik meg.

A kölyök, Chaplin és Jackie Coogan főművelhetetlen alakítást nyújtanak hat felvonáson keresztül. Az Omnia megnyitja ezzel a szezonlágerrel ma a város szennzációja, jegyvétel ma 10 órától az Omnia pénztáránál.

Halassi Mariska, Kovács Terus művészhölgyek ruha- műfestője és vegytisztítója Bíró, festőtelep Arany Bika. Felvételek: Piac-utca Szikránál, Széchenyi-utca Szilágyinál, Szent Anna-utca Fazekasnál.

SPORT

DVSC-DEAC. Csütörtökön délután a Diószegi-uti pályán érdekes és izgalmas bajnoki küzdelem lesz a lista élén vezető DVSC és a DEAC közt. A két egyesületet a múltban elváltató ellentétek nemrég teljesen kiegyeztek egy emlékeztető mérkőzésen s ha azóta csillapodtak is a szenvedélyek, a reváns jellegű ujjab találkozás általános érdeklődésre tart számot. A mérkőzést minden valószínűség szerint Ivancsics Mihály, a legkiválóbb magyar bírók egyike fogja vezetni.

Bíróvizsga a keleti kerületben. A keleti kerület bírótestülete csütörtökön délután 6 órakor az MLSz központi hivatalos helyiségében elméleti bíróvizsgát tart. A vizsgára a központi bírótestület Ivancsics Mihály és Nyul Dezso szövetségi bírót küldte ki. A gyakorlati vizsgát pénteken vagy szombaton tartja meg a debreceni bírótestület később közlendő pályán és időpontban. A bíróvizsgára szerdán este lehet jelentkezni az MLSz helyiségében Kerekes Géza bírótestületi tükárnál s ugyanakkor írtetendő le az 500 korona vizsgadíj is.

A BTE és Vasas játékosai csütörtökön délelőtt fél 10 órakor az intőző felhívására jelennek meg a nagyverdei pályán.

88-89000, rozs 57-58000, takarmány árpa 62-64000, sörárpa 72500-77500, köles 76-78000, zab 64-65000, tengeri 66-67000, repce 160-170000, korp 35-36000.

Zürichi zárlat

Berlin 4 és fél, Hollandia 218 és egynegyed, Newyork 561 és egynegyed, London 2521, Páris 3302 és fél, Prága 1642 és fél. BUDAPEST 305, Belgrád 660, Bukarest 265, Varsó 3, Bécs 78-80, Szófia 530.

NYILTÉR

Lipcsei Szőrmeház a legolcsóbb szőrme-bevásárlási forrás Arany Bika-épület, József kir. herceg-utcai oldalon

Saját készítésű FÉRFI INGEK HERMAN ÉS FRIEDMANN

PIAC-UTCA 10. Bikkával szemben.

LENGYEL FEST, TISZTIT legszebben és legolcsóbban

Csapó-u. 28. és 95. sz.

TÜKÖRGYÁRTÁS.

Mindenféle új tükrök készítése, régi tükrök újraöntése. Vastagtükröket veszünk. Debreczeni Üvegesizoló és Tükörarugyar, Csapó-utca 19. Telefon 13-01. Tanulókat fizetessel felvesz.

* E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

SIRKÖVEK

minden minőségben, müköböl is olcsón beszerezhetők

Hunyadi-utca 14.

Debreczeni Műgyár R.-T. városi lerakata.

MEGHÍVÓ.

A Hajdunánási Gazdasági Bank Részvénytársaság 1923. évi november hó 12-én délelőtt 10 órakor Hajdunánáson saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényeseket azzal a figyelemzettel hívja meg, hogy aki a közgyűlésen részt venni kíván, részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt 1923 november hó 9-ig bezárólag a társaság pénztáránál, vagy az Alföldi Takarékpénztárnál letétbe helyezni tartozik.

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság javaslata a társaság alaptőkéjének 2.000.000 koronára leendő fel-emelése iránt. 2. Az alapszabályok 2. és 3. §-ának módosítása. Az igazgatóság.

Tőzsdén jegyzett töredék-részvényeket

előnyösen vesznek és adok. MEGBIZÁSOKAT

tőzsdéidő alatt is felveszek és teljesítek. MAGÁNFORGALOMBAN

adásvételi megbízásokat előnyösen eszközök. Általam vett papirokat díjmentesen haza hozom. Tőzsdéi ügyekben díjtalan felvilágosítással szolgálok. Joggyakorlatokat elvállalok

Máyer Béla

értékpapirkereskedő Debreczen, Piac-u. 42.

Pannonia-udvar. Telefon: 10-98.

KÖZGAZDASÁG

Barátságos hangulat a bankközi forgalomban

Budapest okt. 30. A bankok és bizományosok egymásközi forgalmában ma az üzlet elején meglehetősen csendes volt a piac, később azonban barátságosabb lett a hangulat, amikor a bécsi tőzsde szárdáságáról érkezett hír Budapestre. A pénzpiacon 5-5 és fél százalékkal keresték a hetipénz. Tájékoztató árfolyamok ezer koronákban:

Table with columns for bank names (Magyar hitel, Keresk. bank, Hazai, Földhitel, etc.) and exchange rates.

Table with columns for bank names (London, Newyork, Amsterdam, Zürich, Páris, Milánó, etc.) and exchange rates.

1000 koronával drágult a buza. A mai terménytőzsdén az irányzat kissé javult. A malinok vásároltak. A buza ára 1000 koronával emelkedett, egyebekben az irányzat tartott. A takarmánycikkpek piaca csendes.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavideki 87-87500, egyéb 86-86500, 79 kg tiszavideki 88500-89000, egyéb

Gyönyörű NYAKKENDŐ

ujdonságok FRANK IMRÉNÉL, PIAC-UTCA 43.

URI FEHÉRNEMŰEKET KÉSZIT FRANK EDE.

Oroszlánjegyű

uri fehérneműek, gallérok és kiegészítők Frank Imréné, Piac-utca 43.

FIGYELEM!!

Ha napi árán is olcsóbban akar vásárolni rőfös, divat-, rövidáru és szabókellék cikkeket, keresse fel a Reklám Divatházat

Szent Anna-u. 5. sz. alatt.

Harisnyák olcsón és nagy választékban.

Tisztviselőknek külön kedvezmény.

Kisiparosok Géplakatos Iparvállalata

Debreczen, Késes-u. 85. sz.

Vaalal: Géplakatos-, esztergályos munkát. Mindenféle gépek, kazánok javítását. Transmissió tengelyek, szíjkerékek és gyűrűkenesű csapagyak raktáron. 000

Elsőrendű mosott kovács-szenet,

borsodi és tatal fűtési szenet, darabos és oltott meszet, szováti cserepet, cementet, gipszet, elszigetelő lemezt raktárról azonnal szállít

BARTHA építkezési anyagtelepe.

Telefon 785. Ispotály-ut 3/b.

Gyönyörű tanc-zeneujdonságok.

Mondnacht in Rio de Janeiro

Tangoserenata 11.400 K

Und Bobby spielt, Shimmy. 10.800 K

Warum bist du nicht so wie and're Frau'n? 10.800 K

Du bist die schönste Frau der Welt. Valse Boston 10.800 K

Olme-Step. 10.800 K

Szonja, Gyönyörű olasz ballada. 10.500 K

Heut hab ich Zeit, Foxtrott. 10.800 K

Bleib mir treu mein kleines Mägdelein. 10.800 K

Kis zezugos utcákon, Valse Boston. 10.500 K

Von deiner Liebe kann ich nicht leben, Shimmy-dal. 11.400 K

Wir sind ja nicht per Du, Shimmy-dal. 10.800 K

Wenn ich dich seh' muss ich weinen, Shimmy-dal. 10.800 K

Grenadier, Shimmy. 10.800 K

Du brauchst mich nicht zu grüssen, Shimmy-dal. 10.800 K

Von 8 bis 10, Shimmy-dal. 10.800 K

Morphium, Valse Boston. 10.800 K

Mangia, Mangia, Papirusa, Dal. 10.800 K

Stumbling, Shimmy-Foxtrott. 10.800 K

Aud her Mother come tor. 10.800 K

Kaphatók

Hegedüs és Sándor

irodalmi és nyomdai r.-t. zeneműkereskedésében. Piac-utca 34.

Ingyen-napok a Parfumerie Ilonában.

Elhatároztuk, hogy minden hónapban két ingyen-napot rendezünk, mely napokat a hónap közepén és végén fogjuk hirdetés által közölni. Tehát aki ezeken a napokon bármilyen nálnunk vásárolt, azt teljes egészében visszafizetjük.

A kapott pénztári szelvényt őrizze meg, mert csakis ezen pénztári szelvény ellenében fizeti vissza pénztárunk a fizetett összeget.

PARFUMERIE ILONA

piperecikkek, francia kölni vizek, ajándék tárgyak olcsó beszerzési forrása

szent ANNA-UTCA 1.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 150 korona, minden további szó 15 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 200 korona, minden további szó 20 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kélszeresen számítanak.

POSTA

Csinos
urleányok közül ki lenne mozipartnere dip-tomás fiatalembernek? Levéteket „Uri discretio” jelíggel kiadóhivatal továbbítja. Találkozás lehetőségét, esetleg címnek közlését kérem.

Intelligens
diszkrét uriember keres különbejárata, szépen burorozott szobát, ár mellékes. Ajánlatokat „Kellemes lakás” jelíggel a kiadóhivatalba kérek.

Örök harmónia
címré levél van a kiadóhivatalban, ott átvehető.

VÉTELE

Ócskavasas, csontot
legmagasabb napiárban vásárolok. Használható vasat kovácsoknak, lakatosoknak jutányos áron adok, állandóan legmagasabb választék.
Fischer, Szoboszlói-ut 24.
Telefon 8-59.

Apró
gyógyszeres üvegeket jó áron vásárol a Parfümerie Ibona, Szent Anna-utca 1.

ELADÁS

Schmoll pasztát
olcsón vehetünk Stera festéküzletében Piac-utca 10., Bikával szemben.

Építkezési anyagok,

portlandcement, fedéllemez, cementlap, kutygyűrűk, beton kavics és folyamhomok legolcsóbban kapható Lukács Vilmos és Testvére cementtáru gyárában, Károly Ferenc József utca 3. Margit-fürdő mellett. Városi iroda Hatvan-utca 7. Telefon 308.

Eladó házak
beköltözhető 3-5 szobás, parkettes, fürdőszobás lakásokkal. Maté-iroda, Széchenyi-utca 55.

Hencserek,
plüsch diványok, matracok stb. még mindig legolcsóbban beszerezhetők Précz kárpitosnál. Javításokat jutányosan készít Précz kárpitos, Hatvan-utca 41.

Portlandcement,
mozaik lap legolcsóbban a Debreczeni Műgyártónál Fürdő-utca 2. sz. alatt kapható.

Retorta bükkszén
megérkezett. Belsődi és porosz készén, kovács készén, hasábos és aprított tűzifa Gabányi Sándor utóda cégnél, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Szováti cserép
azonnali szállításra és raktárról legolcsóbban árban beszerezhető Rosenfeld építkezési anyagok telepen, Salétrom u. 12.

Köszén

kizárólag vagon tételben, üzemi és házi fűtésre. Bánya: Disznóhorvát, Kazincz és Kuzityán. Fa- és szénkereskedelmi vállalat Debreczen, Csapó-utca 28. Telefon 449.

Száraz tűzifát
azonnal házhoz szállít Unió fáttelep Ispottálytelep 1. Telefon 7-79.

Kész hátszobák
fehérre zománcozva és más vegyes butorok állandóan kaphatók. Grósz Sámuel, Domb u. 20.

Iskolásleányok

az összes kézimunka-anyagokat olcsón szerezhetik be Szilágyi Lajos, kézimunka és műhímző vállalata Debreczen, Széchenyi-utca 1.

Nagyon szép
mű, tele hátszoba új, olcsón eladó. Mindenféle mű és egyszerű butorokat és egyéb asztalos munkákat elvállal. Schwarcz műasztalos, Hatvan-utca 34.

Kitűnő minőségű
cserép és tegta kapható. Szikszay-fele téglyagyár és Betus, Zöldfa utca 8.

2 pár
lőszerszám eladó. Dégenfeld-ter 7. szám.

Öndölen
5-30 kat. hold elsőosztályú föld, városhoz közel, eladó. — Ért.kezés S monyi-ut 17.

Gyermektörzstörző
kád, konyhai mérleg, két csillár és több képerket eladó Bundt-utca 15. alatt.

Eladó
Tisztviselőtelep III utca 15. számú 5 szobás modern ház, ugyanannyi lakható souteréin helyiséggel, kerttel és melléképületekkel. Ért.kezés hetni Vörösmarty u. 1.

KERESLET

Aranyat,
ezüstöt, briliánsot, zálogcédulát és hamis fogakat vesz legmagasabb napiáron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Zongorák,
begedük, vonóshangszorok javítását elvállalom. Liska, Bethlen-utca 27.

Kifutó fiu
felvéteit Révész Lajos cégnél, Piac-utca 75. sz.

Manicurőz
kisasszonyt, elsőrangú munkacserét felvesz jó fizetéssel a Parfümerie Ibona Szent Anna-utca 1

Irodai
gyakornok, jó irással, felvételt Adorján és Mandel fűszernagykereskedő cégnél.

Kereskedelmi
tanuló kisebb diák tanítását elvállalom. Cím a kiadóhivatalban.

Heti 2-3 órára
könyvelő kerestetik. Darvas, Piac-utca 61, II. em.

Kifutó fiut vagy leányt
felvesz a HEGEDÜS ÉSSÁNDOR Rt. nyomdai osztálya, PIAC-UTCA 49

Felöltők
Bundák
Ruhák
Kalapok

VEGYES

Aranyat,
ezüstöt, briliánsot a legmagasabb árban vásárol Kátai ékszerkereskedő, Piac-utca 19, II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefonszám 624

Pálínkatörző üstök,
mosó- és cserüstök készen legolcsóbban Mándoki rézművesnél, Arany János-utca 13. sz. Ócska vörösrézt napi áron vesz. Tanulót felvesz.

Legolcsóbban
fest és tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 9. Gyász esetén 24 órában belül készülnek.

Nikelezést,
csiszolást vállal. Kardok, műszerek stb. Pongrácz műlakatos, Domb-utca 20. Tanuló felvéteik.

Jó
kóser házikoszt kapható Neuhaus, Jókai-utca 32.

Bellezay kalapos
Piac-utca 38., hátul az udvarban. Mindenféle kalapok javítását és festését elvállalom.

Öt
is érdekl! Bárhol hirdett áraknál olcsóbban készit fényképeket Berzék műterme, Piac-utca 38. sz. Próbálja meg!

Telefonok,
csengők, villamos főzők, vasalókat gyárt, javít, vesz, elad, cserél. Villamos szerelési anyagok, izzó lámpák a legolcsóbban napi árban szerezhetők a Földvári, Debreczeni I. elektrotechnikai gyárból. Debreczen, Széchenyi-utca 55. Telefon 168 Tanuló felvéteik.

Butorozott
szoba kiadó. Péterfia-utca 74. udvarban.

Babi ruha különlegességek!
Dr. HEGEDÜSNÉ
Gyermekdivatházában,
SIMONFY-UTCA 2.
Gyermekruhavarrást is elvállal.

Kályhaátalakást,
tisztítást, javítást felvéteik mellett vállalom. Vaskályha eladó. Szántó kályhás, Honvéd u. 9/f.

Menekült órák
szakszerűen, meglepő olcsón vállalt
javításokat
Rákóczi-utca 36. sz.

Lauer Irén
női kalap- és kézimunka szalonja Rákóczi-utca 9. sz. alatt szeptember elsején megnyit.

Iparosok! Munkások!
Teh also ing 21000
alsónadrág 19000
Munkás ing 15000
Lábravaló 12000
Kövész áruházban Csapó-utca 21

BURGER ÉS WEINBERGER FÁTELEPE.
Debreczen, Szoboszlói ut 1. Telefon 11-82.
Legolcsóbb beszerzési forrás faragott és fűrészelt fa, gombrud, deszka, lécz, stb. Építési anyagok, cserép, kátrány, fedéllemez stb.
Tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

Vigyázat! Figyelem!
Egyszer már is megvünk!
HAVAS HARISNYAHÁZÁBA
Bádógos-utca 1. Tisza-palota.
Okvetlen érdeklődjön az árak iránt!

!!UJ ÜZLET!!
ARAI ÉS TESTVÉRE
FIU-ÉS GYERMEKRUHA NAGYÁRUHÁZA
PIAC-UTCA 11. BIKÁ-SZÁLLÓ-ÉPÜLET.
Árkatáinkat megtekinteni. Olcsó szabott árak!

Meghívó.
A Fabehozatali és Kereskedelmi Részvénytársaság 1923 november hó 8-án d. u. 4 órakor a Debreczen, Varga-utca 1. szám alatti központi irodahelyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre részvényeseit tisztelettel meghívja
az Igazgatóság.
Tárgysorozati:
1. Az igazgatóság javaslata a részvénytársaság alaptökejének felemelése és ezzel kapcsolatban az alapszabályok módosítása tárgyában.
2. Esetleges indítványok.

VASÁRUK, BAKOS
épület- és butorvasalások, rézlemezek kaphatók vaskereskedésében.
Csapó-utca 88. Telefon 620.

Legszebb alkalmi ajándék egy prima zsebóra
Omega. Doxa. Longines.
Inga órák minden butor szűben.
Dívalos cszercsek, leggyűrűk — legolcsóbban kaphatók —
BLATTNER BÉLA
Órák és ékszerész, Kossuth-utca 4.
Arany, ezüst bevéttás!

NEUMANN M.
Raglánok
Télikabátok
Öltönyök
Neumann-costümök
Neumann-boykabátok
hatalmas választékban, kiváló minőségben, wien szabászatunk kivitelezésében, leszállított árakban.
Uridivat-osztályunkon kitűnő ingek, nyakkendők, kalapok, sapkák, harisnyák és egyéb különlegességek szerezhetők be.
Cégünk alapja: megbízhatóságunk.

ott Hegedüs és Sándor irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvnyomdájában, Piac-utca 49. szám.